

Komentar: Patrioti i izdajnici

Author: [IWPR Balkans](#)

Srpska kulturna elita nalazi se na meti Miloseviceve vlade koja pojacava kampanju zastrasivanja uoci septembarskih izbora.

Istrebljenje prevratnika i spijuna u Srbiji predstavlja pravu opsesiju rezima. Gotovo da ne prodje ni dan, a da se ne otkriju nove grupe i licnosti, neke iz inostranstva, ali i mnoge unutar same jugoslovenske federacije. Poslednjih meseci nezavisni novinari i pripadnici nevladinih organizacija postali su vazne mete. A pod paljbom su i poznate licnosti iz sveta umetnosti.

Sedmogodisnja kazna izrecena Miroslavu Filipovicu, kojeg je Vojni sud u Nisu osudio zbog navodne spijunaze, ima za cilj zastrasivanje nezavisnih novinara uoci predsednickih, federalnih i opstinskih izbora zakazanih za sledeci mesec. Filipoviceva kazna savrseno se uklapa u dva glavna stereotipa drzavne propagandne masine - strana zavera i "spijun u nasim redovima".

Nezadovoljan medijima, rezim se obrusio na umetnike, dramaturge, filmske rezisere, scenariste, autore i ostale u srpskom kulturnom zivotu koji rezimu nisu skloni.

Radikalna stranka Vojislava Seselja, koalicionog partnera jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica, predvodi ovu ofanzivu usmerenu protiv umetnika. Ukoliko umetnik ne doprinosi imidzu Milosevicevog rezima, on rizikuje da ga nazovu nepatriotom i prevratnikom, teroristom i izdajicom.

Poznati svetski reditelji kao sto su Goran Paskaljevic i Srdjan Dragojevic, zatim pozorisni reziser Gorcin Stojanovic, poznata srpska glumica Milena Dravic, pevac Djordje Balasevic i veoma poznati pozorisni pisac, Biljana Srbljanovic, bili su izlozeni ozbiljnim pretnjama i uvredama nedavno na programu drzavne televizije. Njihov rad odbacen je kao besmislica, kojestarija i proizvod izdajnika.

Novinari i umetnici, koji bi bili ponos svake druge zemlje, prozvani su neprijateljima drzave. Medjutim, Milosevicevom sistemu potrebni su neprijatelji kao sto je coveku potreban vazduh. Stvaranje neprijatelja predstavlja visoko razvijenu industriju u Srbiji.

Ovaj obicaj razotkrivanja zavera poceo je pre nekoliko meseci otkricem dve teroristicke i subverzivne grupe koje se zovu "Osa" i "Pauk". Ove grupe su optuzene da su pripremale atentat na Milosevica.

Interesatno je, medjutim, sto su ove dve grupe optuzene i za zlocine koji su pocinili u ranijim ratovima na teritoriji bivse Jugoslavije. "Pauk" je optuzen za masakar u Srebrenici, "Osa" za zlocine protiv albanskih civila na Kosovu. Izgleda da drzava vise ne porice da je doslo do ovih zlocina, sto predstavlja novost za srpsku javnost, ali trenutno pokusava da pripise ove zlocine pripadnicima paravojnih formacija koje su, navodno, poslale strane obavestajne sile da stvaraju haos i diskredituju beogradski rezim.

Potom je usred izborne kampanje doslo do hapsenja medjunarodnih "spijuna" u Crnoj Gori. Jugoslavija je politicki izolovana i ekonomski paralizovana, a Miloseviceva vlada uziva najmanju popularnost u toku poslednje dekade. U takvoj atmosferi, hapsenja do kojih je doslo pocetkom avgusta salju jasnu poruku - izbori su otvorena konfrontacija izmedju patriota (Milosevic i njegove pristalice) i NATO izdajica i sluga (politicka opozicija, nezavisni mediji i intelektualci).

Hapsenje turista-spijuna iz Holandije, Britanije, Kanade i Slovenije u Crnoj Gori posluzilo je da se pojacaju tvrdnje da su u pitanju strane zavere i da se diskredituje anti-Miloseviceva, "prozapadna" vlada

crnogorskog predsednika Mila Djukanovica.

Hapsenja su pokazala Djukanovicu i crnogorskim vlastima da se niko ne sme kretati po republici, ukoliko nema vizu izdatu u Beogradu. Crna Gora je prethodno ukinula sve turisticke vize. Poruka je jasna: sva sila je skoncentrisana na saveznom nivou, pod kontrolom Miloseviceve Socijalisticke partije Srbije i Jugoslovenske levice gospodje Milosevic.

Cak iako je navodna zavera uhapsenih Holandjana da se izvrši atentat na Milosevica pomalo bila komicna, izgleda da srpska vlada racuna da bar neki televizijski gledaoci i citaoci veruju u izvestaje drzavnih medija.

Ova dominacija govora mrznje ozbiljno dovodi u pitanje sanse da izbori u Srbiji budu slobodni i posteni. Za neke od pripadnika vladajuće oligarhije pobeda na izborima 24. septembra pitanje je opstanka. Poraz bi mogao otvoriti vrata Haskom tribunalu. Zahtevi za izrucenje osumnjiceni za ratne zlocine, ukljucujuci Milosevica, sigurno ce uslediti.

U svakom slucaju rizik je toliki da je malo onih koji su uvereni u postene rezultate izbora u Srbiji zakazanih za 24. septembar. Ukoliko, cak, dodje do postenih izbora i opozicija postigne pobeđu, neizvesno je da li ce do primopredaje vlasti doći mirnim putem.

Filip David je pisac iz Beograda.

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/komentar-patrioti-i-izdajnici>